
PWYLLGOR CRAFFU CYMUNEDAU DYDD IAU, 22 MEDI 2016

YN BRESENNOL:

Y CYNGHORWYR: Stephen Churchman, Annwen Daniels, Annwen Hughes, Eric M. Jones, Dilwyn Morgan, Linda Morgan, Edgar Wyn Owen, Tudor Owen, E. Caerwyn Roberts (Cadeirydd), Angela Russell a Gruffydd Williams.

SWYDDOGION: Arwel Ellis Jones (Uwch Reolwr Cefnogaeth Gorfforaethol) a Lowri Haf Evans (Swyddog Cefnogi Aelodau)

HEFYD YN BRESENNOL:

- a) Mewn perthynas ag eitem 5 ar y rhaglen - Cyngorydd Dyfrig Siencyn - Aelod Cabinet Diogelwch Cymunedol, Catherine E Roberts (Rheolwr Cyflawni Diogelwch Cymunedol) ar Prif Arolygydd Mark Armstrong (Heddlu Gogledd Cymru)
- b) Mewn perthynas ag eitem 6 ar y rhaglen:
  - Cyngorydd Mandy Williams Davies - Aelod Cabinet Economi a Chymuned
  - Cyngorydd Ioan Thomas - Aelod Cabinet Tai ac Amddifadedd, ac Arwel W Owen (Uwch Reolwr Tai)
  - Cyngorydd Dyfrig Siencyn - Aelod Cabinet Iaith, a Debbie Williams Jones (Rheolwr Gwasanaethau Iaith Gymraeg)
  - Cyngorydd John Wynn Jones - Aelod Cabinet Amgylchedd, a Gwyn Morris Jones (Pennaeth Priffyrdd a Bwrdeistrefol)
  - Cyngorydd Dafydd Meurig – Aelod Cabinet Cynllunio a Rheoleiddio a Dafydd Wyn Williams (Pennaeth Rheoleiddio Dros dro)
- c) Mewn perthynas ag eitem 7 ar y rhaglen - Cyngorydd John Wynn Jones - Aelod Cabinet Amgylchedd, Gwyn Morris Jones (Pennaeth Priffyrdd a Bwrdeistrefol) a Peter Simpson (Rheolwr Gorfodaeth Stryd)
- ch) Mewn perthynas ag eitem 8 a 9 ar y rhaglen - Cyngorydd Dafydd Meurig – Aelod Cabinet Cynllunio a Rheoleiddio, Dafydd Wyn Williams (Pennaeth Rheoleiddio Dros dro), Gareth Jones (Uwch Reolwr Cynllunio ac Amgylchedd)

1. YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan y Cyngorwyr Craig ab Iago, Dilwyn Morgan, Mike Stevens a Glyn Thomas

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Dim i'w nodi

3. MATERION BRYD

Dim i'w nodi

4. COFNODION

Derbyniwyd cofnodion y cyfarfod diwethaf a gynhaliwyd ar 19 Mai 2016 fel cofnod cywir o'r cyfarfod yn ddarostyngedig i gywiro presenoldeb Aelodau yn y fersiwn Saesneg.

5. DIWEDDARIAD BLYNYDDOL Y BARTNERIAETH DIOGELWCH CYMUNEDOL

- a) Croesawyd y Cynghorydd Dyfrig Siencyn (Aelod Cabinet Diogelwch Cymunedol), Catherine Roberts (Rheolwr Cyflawni Diogelwch Cymunedol Gwynedd a Môn) a'r Prif Arolygydd Mark Armstrong (Heddlu Gogledd Cymru) i'r cyfarfod.
- b) Amlygodd yr Aelod Cabinet bod maes gwaith y bartneriaeth yn un eang a dyrys gyda'r prif nod o gadw ein Cymunedau'n ddiogel. Tynnwyd sylw at yr adroddiad oedd yn olrhain cefndir y gwasanaethau a'r adnoddau, ynghyd â gwaith y bartneriaeth. Nodwyd bod atebolrwydd yn heriol oherwydd bod angen cydweithio gyda'r Bwrdd Gwasanaethau Lleol a'r Partneriaethau Rhanbarthol. Ategodd bod cydweithio da gyda Môn.
- c) Eglurwyd bod gofyn i'r Bartneriaeth adrodd yn ffurfiol i'r Pwyllgor yn flynyddol gan gyflwyno trosolwg o brif ddatblygiadau strategol y Bartneriaeth dros y flwyddyn ynghyd a'r gwaith comisiynu sydd yn gosod fframwaith i'r blaenoriaethau. Mae hyn yn sicrhau bod y Bartneriaeth yn cyflawni ei hoblygiadau yn unol ag adrannau Deddf Cyfiawnder Troseddol a'r Heddlu 2006
- ch) Mewn ymateb i gwestiynau gan yr Aelodau a gyfeiriwyd at y Bartneriaeth yn dilyn cyfarfod paratoi, cafwyd y sylwadau canlynol.
  - Ceir di-dreth. Cyfeiriwyd at wefan berthnasol lle y gellid mewnbynnu manylion. Nodwyd mai'r Heddlu oedd yn ymdrin â cheir heb dreth gyda chydweithrediad y DVLA.
  - Parcio ceir heb ddefnydd - dim yn ymddangos yn flaenoriaeth i'r Heddlu, ond amlygodd y Prif Arolygydd nad oedd hyn yn gywir a bod yr Heddlu yn cydweithio gyda Gwasanaethau Gorfodaeth y Cyngor a'r DVLA i ddatrys y problemau hyn. Anogwyd yr Heddlu i gydweithio hefyd gyda'r Cymdeithasau Tai
  - Argaeledd Plismon Lleol - amlygwyd nad oedd rhifau swyddfeydd yr Heddlu bellach yn cael eu rhannu – hyn yn cael ei weithredu yn ganolog. Cytunwyd bod gwaith papur yn tra arglwyddiaethu'r gwaith plismona, ond bod pob ymgais yn cael ei wneud i wella'r sefyllfa yn lleol. Un o'r gwelliannau hynny yw presenoldeb y PSO's ar ein strydoedd.
  - Cynllun OWL (Online Watch Link) - Nodwyd bod oddeutu cost o £30k ar y cynllun a gafodd ei gyllido gan yr Heddlu. Adroddwyd bod y cynllun wedi dod i ben gan nad oedd digon wedi cofrestru gyda'r cynllun a bod cyfryngau cymdeithasol megis *twitter* a *facebook* yn gweithio yn well
  - Cynlluniau cefnogi'r blaenoriaethau. Adroddwyd bod 26 cynllun 2015/2016 yn wyrdd, 8 yn felyn ac 1 yn goch. Nodwyd bod nifer o'r cynlluniau melyn wedi eu trosglwyddo i gynllun 2016/2017.
  - Galwadau Niwsans. Adroddwyd bod yr Heddlu wedi bod yn cydweithio gyda Adran Safonau Masnach i geisio gwarchod pobl

hŷn, bregus. Nodwyd bod teclyn *'truecall'* wedi cael ei hyrwyddo ac wedi bod yn llwyddiannus.

- Mabwysiadau Pwerau Ymddygiad Gwrthgymdeithasol. Adroddwyd bod Gwynedd, fel Môn, bellach wedi cwblhau'r broses o fabwysiadau'r pwerau ers Gorffennaf 2016.
- Trosglwyddo Tîm WISDOM (sydd yn cynnwys swyddogion yr Heddlu a'r Gwasanaeth Prawf), i weithio o adeilad y Cyngor ym Mhenrallt. Mae'n wasanaeth ble mae'r ddwy asiantaeth yn cydweithio yn agos i reoli'r troseddwr mwyaf peryg yn ein cymunedau. O ran amserlen, y gobaith yw symud y tîm i'r adeilad ym mis Tachwedd.
- Amserlen cyflawni dadansoddiadau anghenion hyfforddi o fewn maes camdriniaeth ddomestig. Adroddwyd bod yr hyfforddiant ar gyfer codi ymwybyddiaeth a derbyniwyd bod yr amserlen, gan Lywodraeth Cymru, yn un uchelgeisiol.

- d) Wrth gyfeirio at waith a blaenoriaethau'r Bartneriaeth, amlygwyd bod Cynllun 2016/17 yn anelu i adeiladu ar y gwaith helaeth a ddigwyddodd dros y blynyddoedd diwethaf sydd wedi arwain at ostyngiad sylweddol mewn Trosedd ac Anhrefn yn Siroedd Gwynedd a Môn. Bydd y Cynllun yn canolbwyntio ar feysydd gwaith, yn seiliedig ar yr asesiad strategol, ac ar y canllawiau a'r blaenoriaethau a sefydlwyd gan y Bwrdd Rhanbarthol. Bydd y Bartneriaeth yn parhau i edrych ar feysydd gwaith sydd eisoes wedi'i sefydlu a chyfrannu at feysydd ffocws.

Tynnwyd sylw at brif gerrig milltir y Bartneriaeth oedd wedi eu cynnwys yn yr adroddiad.

- dd) Mewn ymateb i gwestiwn ynglŷn â phryderon troseddau rhywiol difrifol, nododd y Prif Arolygydd bod y digwyddiadau sydd yn y newyddion yn ddigwyddiadau hanesyddol. Yng nghyd-destun 'niferoedd', nodwyd bod hyn yn 'arwyddocaol' gan fod nifer y digwyddiadau sydd yn cael eu cofnodi yn awgrymu bod gan bobl ffydd yn yr Heddlu i ddod ymlaen gyda chwyn. Ychwanegodd y Rheolwr Cyflawni Diogelwch Cymunedol bod cynnydd aruthrol yn y gwaith cefnogol dros y 10 mlynedd diwethaf a chynnydd mewn plant ifanc yn adrodd. Ategwyd bod y newid mewn diwylliant i'w groesawu a bod trafodaeth iach o gwmpas y maes yn cael ei gynnal ar lefel rhanbarthol.
- e) Croesawyd y Cynllun WISDOM ac yng nghyd-destun yr elfen PREVENT nodwyd bod dyletswydd ar y Cyngor i gyfarch yr anghenion.
- f) Mewn ymateb i gwestiwn ynglŷn â dod a Chynllun OWL i ben, amlygodd y Prif Arolygydd bod angen gwneud defnydd gwell o'r arian a chyrraedd y mwyafrif. Derbyniwyd bod yr adnodd yn un gwerthfawr, ond yn anffodus nid oedd defnydd digonol yn cael ei wneud ohono.
- ff) Mewn ymateb i gwestiwn ynglŷn â chynnydd mewn poblogaeth y sir yn ystod Gorffennaf ac Awst a sut roedd y gwasanaethau yn cynllunio ymlaen o ran adnoddau, nododd y Prif Arolygydd bod y gwasanaethau yn ceisio ymateb i'r galw drwy ddefnyddio adnoddau yn wahanol oherwydd nid oedd adnoddau ychwanegol.
- g) Diolchodd yr Aelod Cabinet i'r Aelodau am y sylwadau. Ategodd efallai nad oedd y maes yn cael sylw digonol ac fe awgrymodd yr angen i gynnal sesiwn briffio gyda'r holl Aelodau er mwyn rhannu gwybodaeth sylfaenol

am agweddau o'r maes.

Diolchodd yr Aelod Cabinet i'r Rheolwr Cyflawni Diogelwch Cymunedol am ei arbenigedd yn y maes ac i'r gwaith roedd y tîm bychan yn ei gyflawni.

Diolchwyd i'r Aelod Cabinet, i'r Prif Arolygydd a'r Rheolwr Cyflawni Diogelwch Cymunedol am eu cyfraniad.

PENDERFYNWYD derbyn yr adroddiad.

6. ADRODDIAD TROSOLWG O BERFFORMIAD

Yn unol â chyfundrefn rheoli perfformiad y Cyngor, cyflwynwyd adroddiad trosolwg o berfformiad y Cyngor yn canolbwyntio ar Tlodi, Amddifadedd, Economi, Tai, Y Gymraeg a'r Amgylchedd. Amlygwyd bod yr adroddiad yn cyfarch cynlluniau trawsnewidiol y cynllun strategol yn ogystal â thynnu sylw at y mesurau perfformiad sydd yn bwysig i bobl Gwynedd ac yn ganolog i waith dyddiol y Cyngor

i. Maes yr Economi

- a. Swyddi gwerth uchel ac o ansawdd - amlygwyd bod prosiect gyda Llywodraeth Cymru i werthu potensial Gwynedd i ddatblygwyr wedi chwarae rhan flaenllaw mewn creu 35 o swyddi gwerth uchel yn y Sir (diffiniad o swydd gwerth uchel yw cyflog £26,500+).
- b. Tynnwyd sylw at 15 swydd yn NMI Gaming Parc Menai: nifer o gyfleoedd yma a potensial i greu oddeutu dros 200 o swyddi yn y Sir: angen ystyried sgiliau priodol, meddylfryd a bod yn greadigol i geisio'r budd gorau o'r cyfleon hyn
- c. Dyraniad proffil gwerth uchel – adroddwyd nad oedd arian yn cael ei dalu tan ar ôl y digwyddiad. Cyfle yma i werthuso faint o gyfleoedd mae cwmnïau lleol wedi ei gael i ddarparu bwyd a llety er enghraifft, a'r cyfleoedd o rannu delweddau o'r Sir.

Materion yn codi o'r drafodaeth:

- Nid oes arian i fuddsoddi ac felly angen bod yn greadigol wrth ystyried dulliau gweithredu mewn ardaloedd fel Dwyfor a Meirionnydd. Awgrym y dylai'r Cyngor weithio fel galluogwr - hyn yn her sylweddol. Grantiau ac adnoddau yn prinhaus ac anodd yw adfywio economi heb arian - rhaid bod yn arloesol a defnyddio'r arfau ar adnoddau sydd ar gael yn well.
- Twristiaeth yw prif economi'r ardal - nid oes cefnogaeth ddigonol gan y Cyngor i dynnu pobl i mewn
- Cyfarch buddsoddiadau Zip World a Parc Menai, ond siomedig nad oedd cyfeiriad at fuddsoddiad Plas Heli, Pwllheli
- Angen ymestyn y llwybrau cerdded / llwybrau beicio ym Mhenllyn
- Yng nghyd-destun canran cwsmeriaid sydd yn fodlon gyda'r gwasanaeth Amgueddfeydd a Chelfyddydau – awgrymwyd y dylai'r gwaelodlin fod wedi ei osod cyn trafod y toriadau
- Amgueddfa Lloyd George - rhaid ceisio gweithio mewn ffordd wahanol i arbed y gwasanaeth
- Awgrym i addasu geiriad yr adroddiad i adlewyrchu toriadau

ii. Maes Tai

- a) Prosiect Cydymdrechu yn erbyn tlodi yn cynnwys dwy flaenoriaeth - tlodi gofodol a thlodi poblogaeth. Nodwyd bod gwaith ymchwil gan y Cyngor wedi adnabod bod 6,500 o gartrefi yng Ngwynedd yn cael eu heffeithio gan y Ddeddf Diwygio Lles. Amlygwyd bydd blaenoriaeth yn cael ei roi i aelwydydd un rhiant.
- b) Agenda Trechu Tlodi - nid yw yn treiddio trwy adrannau'r Cyngor ac felly awgrymwyd gwahodd Penaethiaid, Swyddogion ac Aelodau Cabinet at ei gilydd i sicrhau bod yr agenda yn cael ei cyfarch.

Materion yn codi o'r drafodaeth:

- Tlodi plant - angen treiddio'r broblem i mewn i wasanaethau Cyngor
- Cludiant ôl 16 yn enghraifft o ddiffyg ymroddiad i sicrhau bod plant o aelwydydd tlotaf Gwynedd yn cael addysg uwch
- Calonogol gweld lleihad yn yr amser disgwyl ym maes digartrefedd
- Tai Fforddiadwy – heriwyd y nifer o gartrefi newydd oedd yn cael eu hadeiladu gan awgrymu bod mwy na 31.

iii. Maes Iaith

- a) Hyrwyddo'r Gymraeg drwy gefnogi a grymuso pedair cymuned - adroddwyd bod y prosiect wedi bod yn llwyddiannus iawn yn Nolgellau
- b) Y Gymraeg ar Gwasanaethau Cyhoeddus - Nodwyd bod y mater ar raglen cyfarfod y Bwrdd Gwasanaethau Lleol 23.9.16 lle bydd trafodaeth yn cael ei hysgogi i weld y ffordd orau i hyrwyddo'r Gymraeg.
- c) Siarter Iaith - ymateb i'r data lleol a gasglwyd yn cael ei weithredu. Y cynllun yn cael ei ymestyn yn genedlaethol
- ch) Cymraeg yn y Cyngor - awdit wedi ei gwblhau. Yr ymateb wedi bod yn galonogol - camau nesaf fydd codi ymwybyddiaeth a hyder pobl mewn defnyddio'r Gymraeg. Trafodaethau i'w cynnal gyda'r Uned Gofal Cwsmer

Materion yn codi o'r drafodaeth:

- Yn dilyn datganiad gan y Comisiynydd Iaith o'r bwriad i beidio cynnal arholiadau ail iaith, amlygodd yr Aelod Cabinet ei fod yn gefnogol i'r datganiad. Yng Ngwynedd y disgwyliad yw i bob plentyn fod yn rhugl yn y Gymraeg ac sefyll arholiad iaith gyntaf.
- Lefelau siaradwyr Cymraeg yng Ngarndolbenmaen yn lleihau - cais gan yr Aelod Lleol i gael ei gynnwys mewn trafodaethau
- Angen i iaith fod yn pontio gwasanaethau ac nid cael ei gyfyngu i adrannau megis Tai a Chynllunio. Dylai unrhyw faterion iaith gael eu cyfeirio at yr Aelod Cabinet sydd â chyfrifoldeb dros iaith.

iv. Maes Priffyrdd

- a) Canran o'r rhagolygon diweddar o ran gwastraff trefol a gesglir bellach yn 62.7% - y nod yw cyrraedd 70% erbyn 2025.

- b) Casgliadau 3 wythnos wedi ei weld fel ymarfer da - Conwy bellach yn ystyried treialu 4 wythnos. Amlygwyd bod rhaid i Wynedd fod yn fyw i'r hyn sydd yn bosib

Materion yn codi o'r drafodaeth:

- Cyfarch gwasanaeth newydd o ddidoli gwastraff cymysg yn Canolfan Ailgylchu Rhwngddwryd - hyn yn effeithiol iawn
- Adran Ymgynghoriaeth – diffyg yn y target net o £160k – angen eglurhad manylach dros y rhesymau

Mewn ymateb i gwestiwn ynglŷn â chais a wnaed i'r Aelod Cabinet (19.5.16) gynnal trafodaeth gyda Llywodraeth Cymru i bwrpas cynnwys tunelloedd compostio cartref yn y cyfrifiad ailgylchu fel nad yw yn cael effaith ar berfformiad y Cyngor yn erbyn eu targedau, amlygwyd bod yr Aelod Cabinet wedi cysylltu ond heb lwyddiant. Ategwyd y byddai ef a'r Pennaeth Priffyrdd a Bwrdeistrefol yn cyfarfod ag Ysgrifennydd y Cabinet (Llywodraeth Cymru) dros yr Amgylchedd a Materion Gwledig, ym mis Tachwedd.

v. Maes Rheoleiddio

- a) Amlygodd yr Aelod Cabinet bod y mesurau yn cael eu monitro a'u herio yn aml
- b) Yn unol â chais yr Aelodau, cyflwynwyd adroddiad (mesurydd cludiant THS/007) gan yr Aelod Cabinet. Roedd yr adroddiad yn adrodd ar y sefyllfa o ran pobl anabl llai na 60oed gyda thocyn teithio rhatach ar y bws, ynghyd a beth yw'r sefyllfa yng Ngwynedd a sut mae hyn yn cymharu gyda siroedd eraill. Adroddwyd bod Gwynedd yn cymharu yn ffafriol gyda Chynghorau tebyg (gwledig)

Materion yn codi o'r drafodaeth:

- Diolchwyd am yr adroddiad mesurydd cludiant THS/007
- Awgrym i beidio defnyddio'r term 'cydymffurfio yn fras' yng nghyddestun sefydliadau hylendid bwyd (mesur PAM9 Gwarchod y Cyhoedd). Dylai ynteu ddehongli 'yndi' neu 'nac ydi'.

PENDERFYNWYD derbyn yr adroddiad

7. ARGYMHELLION YMCHWILIAD CRAFFU GORFODAETH STRYD

- a) Cyflwynwyd adroddiad yr ymchwiliad craffu Gorfodaeth Stryd i'r Aelod Cabinet John Wynn Jones. Atgoffwyd pawb beth oedd cefndir y briff a rhoddwyd crynodeb o'r gwaith a wnaed gan y Cynghorydd Angela Russell (gan fod y Cynghorydd Annwen Daniels, Cadeirydd yr ymchwiliad wedi gorfod ymadael a'r cyfarfod yn gynnar)
- b) Ategodd yr Aelod Cabinet ei ddiolch i'r aelodau am eu hymchwiliad trylwyr, ac wedi ymgynghori gyda sawl un, cydnabuwyd bod yr adroddiad yn adlewyrchiad teg o'r gwaith.
- c) Yn ystod y drafodaeth nodwyd y sylwadau canlynol:
  - Bod yr ymchwiliad yn cynnig ymateb creadigol e.e.,

defnyddio cwmni allanol i osod dirywion fel y gall yr uned fewnol ganolbwyntio ar elfennau megis hyfforddi a chodi ymwybyddiaeth

- Awgrym y dylai busnesau gyfrannu at gynnal a chadw cylchfannau drwy noddi
- Ymgynghori gydag ysgolion yn allweddol - rhaid addysgu pobl i warchod yr amgylchedd
- Cyfleoedd yma i newid diwylliant

ch) Mewn ymateb, derbyniodd yr Aelod Cabinet yr angen i fod yn greadigol. Adroddwyd bod gwaith codi ymwybyddiaeth da ac ymgyrchoedd llwyddiannus yn cael ei gwneud gan yr Uned Gorfodaeth. Os bydd penderfyniad i ddefnyddio cwmni allanol i osod dirywion, rhaid sicrhau bod pob Cynghorydd yn gefnogol i'r penderfyniad a bod cynllun ymgysylltu, effeithiol mewn lle.

PENDERFYNWYD derbyn yr adroddiad, derbyn yr argymhellion ynddo a cheisio adroddiad yn ôl gan yr Aelod Cabinet mewn tua 6 – 9 mis o'r hyn sydd wedi ei gyflawni yn dilyn yr argymhellion.

8. ADOLYGIAD CYNLLUN GWELLA HAWLIAU TRAMWY

- a) Cyflwynwyd adroddiad gan yr Aelod Cabinet yn adrodd ar y bwriad i adolygu a diweddarau'r Cynllun Gwella Hawliau Tramwy a chael mewnbwn dechreuol gan y Pwyllgor ar y broses. Eglurwyd bod Deddf Cefn Gwlad Hawliau Tramwy 2000 yn gosod dyletswydd ar awdurdodau i baratoi a chyhoeddi Cynllun Gwella Hawliau Tramwy. Ategwyd bod gofyn statudol i adolygu'r cynllun bob 10 mlynedd a bod Gwynedd angen cynnal adolygiad cyn Tachwedd 2017.
- b) Amlygwyd bod Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi canllawiau i Awdurdodau Lleol sydd yn egluro'r drefn a'r camau sydd i'w cymryd ar gyfer cynnal adolygiad ynghyd â pharatoi cynllun newydd. Rhaid i'r Awdurdod ystyried pwrpas a defnydd y Cynllun fel dogfen sydd yn cwmpasu dyletswyddau'r Awdurdod ac yn gosod blaenoriaethau ym maes hawliau tramwy a mynediad ar droed, beic a marchogaeth.
- c) Ers cyhoeddi'r cynllun yn 2007, adroddwyd bod newidiadau mawr wedi dylanwadu ar y maes, megis toriadau mewn cyllidebau at waith cynnal y rhwydwaith o lwybrau, dyfodiad a dylanwad deddfwriaethau newydd sydd yn gorgyffwrdd a'r maes mynediad, ynghyd a thwf cyffredinol yn y galw am lwybrau a chyfleusterau mynediad o safon uchel a chydabyddiaeth o'u pwysigrwydd i'r diwydiant twristiaeth.
- ch) Gofynnwyd i'r Pwyllgor gytuno bod angen a chyfiawnhad dros baratoi cynllun newydd ar gyfer Gwynedd ynghyd a bod yn gefnogol i'r bwriad o adolygu'r cynllun.
- d) Mewn ymateb i gwestiwn ynglŷn â rhwydwaith y Sir, nododd Uwch Reolwr Cynllunio ac Amgylchedd bod y cynllun presennol yn blaenoriaethu'r llwybrau poblogaidd ac felly'r adnoddau yn cael eu rhoi yma. Ategwyd y byddai adolygiad yn rhoi cyfle i Wynedd ail edrych ar y blaenoriaethau o safbwynt cynnal y rhwydwaith yn hytrach na blaenoriaethu'r rhai poblogaidd. Ychwanegodd mai tasg werthfawr fyddai adolygu'r cynllun.

- dd) Mewn ymateb i sylw ynglŷn â hawliau mynediad cyfartal i bawb, adroddodd y byddai'r Ddeddf Hawliau Cyfartal yn cael ystyriaeth fel rhan o'r adolygiad ac y bydd asesiadau cydraddoldeb angen eu gweithredu.
- e) Mewn ymateb i sylw ynglŷn â'r posibilrwydd o gydweithio gyda'r Parc Cenedlaethol er nad yw'n ofynnol i'r Parc fod yn rhan o'r adolygiad, nodwyd bod trafodaethau wedi cael eu cynnal gyda'r Parc ers tua 18 mis. Er nad yw yn statudol i'r Parc gynhyrchu cynllun, yn ymarferol byddai yn gwneud synnwyr i sefydlu cynllun a fydd yn cwrdd ag anghenion y Cyngor a'r Parc. Ychwanegwyd ond bod y Parc yn cefnogi'r egwyddor o baratoi Cynllun ar y cyd. Cydnabuwyd yr angen i drafod adnoddau a chyllid, ond gyda'r angen am wybodaeth arbenigol am rwydwaith y Parc, awgrymwyd, drwy gydweithio, y byddai'r cynllun yn fwy cadarn ac ymarferol.
- f) Mewn ymateb i sylw ynglŷn â sut bydd llwybrau yn cael eu blaenoriaethu ac yr angen i ystyried adnoddau lleol i gadw llwybrau yn agored, adroddwyd na fyddai'r cynllun newydd yn rhoi manylder ar lwybrau penodol, ond yn edrych ar roi fframwaith yn ei le ar gyfer blaenoriaethu gwaith gan geisio sicrhau trefniadau gweithredu effeithiol.
- ff) Yn ystod y drafodaeth nodwyd y sylwadau canlynol:
- Beth yw maint y rhwydwaith? A oes modd canolbwyntio ar y rhai sydd yn cael eu defnyddio fwyaf?
  - Derbyn bod angen cynnal adolygiad, ond gofal ar sut i weithredu
  - Nid oedd adnoddau digonol yn 2007, felly beth fydd y sefyllfa yn 2016?
  - Rhaid buddsoddi mewn adnodd sydd ei angen i'r dyfodol - pwysig i'r diwydiant twristiaeth
  - A oes modd denu adnoddau o ffynonellau eraill?
  - Angen gweld Bioamrywiaeth yn cael ei gynnwys yn y trafodaethau

Amlygwyd y byddai unrhyw fuddsoddiadau a gwelliannau i'r rhwydwaith hawliau tramwy yn debygol o fod yn gwbl ddibynol ar arian grant.

Cynigiwyd ac eiliwyd i dderbyn yr argymhelliad

PENDERFYNWYD:

- a) **bod y Pwyllgor yn gefnogol i'r bwriad o adolygu a pharatoi Cynllun Gwella Hawliau Tramwy i Wynedd a bod yr Adran Rheoleiddio yn adnabod dulliau o ddod ac adnoddau ynghyd ar gyfer y gwaith.**
- b) **bod yr Adran yn cysylltu gyda Llywodraeth Cymru i bwysu arnynt i gyllido'r adolygiad.**
- c) **Bod yr Aelod Cabinet yn cyflwyno adroddiad cynnydd i'r Pwyllgor Craffu mewn oddeutu 6 mis**

9. BRIFF YMCHWILIAD CRAFFU - Y DREFN CYNLLUNIO

- a) Cyflwynwyd briff ar gyfer cynnal ymchwiliad craffu ar y drefn gynllunio i ystyried cyfundrefnau cynllunio'r Cyngor a'u haddaswydd ar gyfer cyd-fynd ag anghenion cymunedau'r Sir yn economaidd, yn ogystal â ffactorau eraill.

PENDERFYNWYD derbyn y briff.

Enwebwyd yr Aelodau canlynol i wasanaethu ar yr ymchwiliad: Y Cyngorwyr Eric M Jones, Angela Russell, Gruffydd Williams a Tudor Owen.

Awgrymwyd anfon neges i'r Aelodau oedd yn absennol er mwyn rhoi cyfle iddynt enwebu eu hunain.

10. BLAENRAGLEN CRAFFU 2016-2017

- a) Cyflwynwyd blaen raglen waith y Pwyllgor am 2016 - 2017

Derbyniwyd y wybodaeth.

Dechreuodd y cyfarfod am 10.00 y.b. a daeth i ben am 1.15 y.h.

CADEIRYDD